

KVPL vetélkedő

19. versenyév

I. feladatsor

Az idei versenyév mottója; **Régiségek, újdonságok Kecskeméten**, ahol betekintést nyerhettek a régmúlt kincseibe, felfedezhetitek a város megújult színtereit. A három próba tematikája ehhez a gondolatkörhöz fog kapcsolódni, melyben helyet kap a művészet, az irodalom, a történelem és a technika.

Az első forduló feladatait kézhez vehettétek megnyitónkon, melyet megtalálhattok az interneten is. A második és harmadik próbák már csak a következő címen érhetők el:

http://www.bekealtisk.belova.hu/a_kvpl_akt_feladat_megold.html

Az I. forduló a „**Történelmi város új köntösben**” címet viseli; egy interaktív idegenvezetésen vehettek részt. A séta kapcsán felfedezhetitek városunk legszebb és legértékesebb gyöngyszemeit.

A) Kincskereső séta

Kecskemét jelen van a PocketGuide elnevezésű mobilalkalmazásban, mely iPhone-okra és Androidos mobilkészülékekre tölthető le. A PocketGuide nevű mobilalkalmazást Gyimesi András, a Kecskeméti Polgármesteri Hivatal munkatársa dolgozta ki

iPhone: <https://itunes.apple.com/app/pocketguide-travel-guide-for/id422547188?mt=8>

Android:

https://play.google.com/store/apps/details?id=hu.pocketguide.bundle.Kecskemet_lite

A híres városba látogató turisták, vagy érdeklődők három kecskeméti túraútvonalat választhatnak a magyar fejlesztésű városkalauzból.

1. Belvárosi séta:

A főtérről induló séta a közel 650 éves város legszebb, leghíresebb épületeit, emlékeit mutatja be, s rajtuk keresztül megismerkedünk a város történelmével.

2. Bolygóközi szobortúra:

Röpke 1 óra alatt eljutunk a Naptól egészen a távoli Plútóig, azaz a túra a város területén 3,3 milliárdszoros kicsinyítésben létrehozott Naprendszer méret- és távolságarányos modelljének bronzszobrait veszi sorra. Az „úrutazás” során a kalandorok nemcsak a bolygókat keresik fel, hanem számos érdekességet is megtudhatnak az egyes égitestekről.

3. Kulturális-művészeti séta:

A Deák Ferenc térről induló séta a belvárosi és ahhoz közeli gyűjtemények, múzeumok többségét ejti útba, s a látogató rajtuk keresztül megismerkedhet a város gazdag kulturális és muzeális értékeivel, érdekességeivel.

A személyes idegenvezetővé váló okostelefon útvonalat tervez, több nyelven beszél és bemutat, elmond mindent, amit az adott városról, annak nevezetességeiről tudni érdemes. Az „idegenvezető” mindeközben – igény szerint – fotózik, videózik, megmutatja a világ bármely pontjain lévő ismerősöknek, merre jártok, a túra végén pedig mindezt összefűzi egy filmmé.

Próbáljátok ki Ti is versenyen kívül ezeket az alkalmazásokat!

A tervek szerint a Kincskereső túrák is részeivé fognak válni ennek az okostelefonon elérhető turisztikai ismertetőnek.

Egyelőre leírt formában ismerkedhettek meg a játékkal, melynek megfejtése most az 1. forduló első feladata.

Kincskereső – Kecskemét – Mi marad meg?

Start

A szórakoztató, játékos kincskereső túra Kecskemét főterére, és az attól többnyire délre és nyugatra elterülő helyszínekre kalauzolja a látogatókat. Az izgalmakban és információkban egyaránt bővelkedő túra egyedül, csoportosan is bejárható, melynek eredményeként egy végső, titkos feladványt kell megfejteni. Miért rendhagyó ez a séta? Egyrészt azért, mert itt nincs előre meghatározott útvonal; a helyszínek meglátogatásának sorrendjét Ti dönthetitek el. Másrészt ez egyúttal kincskereső túra is; a **megjelölt 15 helyszínen kell az ott elrejtett feliratokból átlagosan 2-2 betűt felhasználva összeállítani egy 31 betűből álló mondatot, ami egy Kecskeméttel kapcsolatos egyedülálló érdekesség.** A feliratok meglelésében a fényképek és a címek is segítenek. Az egyes helyszíneken természetesen nemcsak betűket lehet gyűjteni, hanem az adott látnivalóhoz közvetlenül vagy közvetve kapcsolódó további „kincsek”, érdekes információk is olvashatóak a feladatlapon. **A döntőbe jutott csapatoknak ezekre az információkra kell emlékezniük majd az egyik feladat megoldása során.**

Kincskereső, kalandra fel!

A tudás hatalom

Cím: Hosszú utca

A téren található Kecskemét második legrégebbi iskolája. A nagy múltú intézményben már közel másfél évszázada folyik tanítás. Az iskola eredeti neve a kapu fölött olvasható. A második sor első szavának 5. és 6. betűje a végső megfejtés 20. és 21. helyére kell.

20.: ____, 21.: ____

Érdekesség:

A teret a kortársai által a legnagyobb élő magyarként tisztelt gróf Apponyi Albertről nevezték el, akit 1921-ben, 75 éves korában – több más város mellett – Kecskemét is a díszpolgárává fogadott. A tudós politikust a 20. század elején ötször is felterjesztették Nobel-békedíjra, ám a kitüntetést nem kapta meg. Hazájában sokan még mindig csak úgy emlékeznek rá, mint az I. világháborút követő trianoni békeszerződés magyar főtárgyalójára. Külföldön Magyarország reprezentatív államférfijának s a világ egyik legnagyobb szónokának ismerték, aki angolul, franciául, olaszul és németül éppoly ékesszólóan szónokol, mint magyarul.

Park

Cím: Kossuth tér

Magyarország 2004. május 1-jén csatlakozott az Európai Unióhoz. A történelmi esemény tiszteletére Kecskemét polgárai e fát ültették a jeles napon. Az emlékkövön olvasható fafaj magyar nevének második tagjára van szükség. A szó 2. betűje a 16., az utolsó (6.) pedig a 19. helyre írandó.

16.: ____, 19.: ____

Érdekesség:

Magyarország 10 nemzeti parkja közül a második legkorábban alapított a Kiskunsági Nemzeti Park. Területének nagy részét az UNESCO bioszféra-rezervátummá nyilvánította; e természetvédelmi rendeltetésű területfajtából összesen 5 van Magyarországon. A Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság látogatóközpontja, a kecskeméti Természet Háza információs központként működik, könyvtára és olvasóterme nyilvános.

Fakülönlegességek

Cím: Tóth László sétány- Reile Géza utca

A fát 1984-ben a 16. Ifjúsági Eszperantó Találkozó (eszperantó rövidítéssel: JER) programja keretében ültették. Az emlékkő feliratának első sorában 9 betű áll. Az utolsó betű az 5., a középső (5.) pedig a 29. helyre kerül.

5.: ____, 29.: ____

Érdekesség:

A Kecskeméti Arborétum fiatal növénygyűjteményében tulipánfák, liliomfák, gumifák, vagy akár mamutfenyők árnyékában is megpihenhetünk. Kecskemét külső városrészében tekinthető meg a több mint 200 éves hetényegyházi „hétfa” – egy kocsányos tölgy –, mely a régi alföldi erdősztyepp maradványa. Különlegessége abban rejlett, hogy a talaj szintjétől mintegy 1 méter magasságban 7 törzsre ágazott, amely napjainkra 3-ra csökkent.

Művészek és alkotásuk

Cím: Kéttemplom köz

A Kecskemét első sétálóutcáján álló díszkút bronzplasztikai több világhírű művész portréját ábrázolják. Keressétek meg a legtöbb betűt tartalmazó bronzkorongot! A művész – 3 szóból álló nevének első részére van szükség. A szó 2. betűje a végső megfejtésben is a 2. helyre kell, míg a 4. a 22. helyre írandó.

2.: ____, 22.: ____

Érdekesség:

Magyar Népmesék, Vízipók-csodapók, Mesék Mátyás királyról – mindhárom rajzfilmsorozat magyar és külföldi gyermekek millióinak kedvence. Az alkotások mind a kecskeméti rajzfilmstúdióban készültek. Az általuk szervezett Kecskeméti Animációs Filmfesztivál szakmai körökben a legelismertebb fesztiválok közé tartozik. A világon egyedülálló módon a Magyar népmesék sorozatképei díszítik a közelmúltban átadott kecskeméti négycsillagos szálloda falait. A képeket QR-kódokkal látták el, hogy a vendégek okostelefonjaik segítségével bármikor megnézhessek a YouTube-ra feltöltött epizódokat.

Évszámok

Cím: Deák tér

Az emlékmű melletti kövön egykor a rendszerváltás előtti időkre emlékeztető évszámok szerepeltek. A földön viszont továbbra is látható négy, a magyar történelemben fontos évszám. Melyik az a számjegy, amelyik pontosan háromszor fordul elő az évszámokban együttesen? E számjegy betűkkel leírt alakjának első két karakterét sorrendben a 26. és a 6. helyre kell feljegyezni.

26.: ____, 6.: ____

Érdekesség:

Magyarország területileg legkisebb állatkertje a Kecskeméti Vadaskert. Az intézmény létesítése az 1971-ben Budapesten megrendezett I. Vadászati Világkiállításához kapcsolódik, ugyanis az ott bemutatott hazai élőállat-gyűjteményt Kecskemétnek ajándékozták. A városba költözött a világkiállítás jelképe, a dámszarvas szobor is.

Elhivatott pedagógusok

Cím: Boldogasszony tér

A patinás Katona József Gimnáziummal szemközt álló Szűz Mária-szobrot tulipán- és mákgubó-motívumokkal díszített kovácsoltvas kerítés zárja körül. Az 1907-es évszám fölött olvasható családnév utolsó betűjét a 18., a keresztnév 2. betűjét pedig a 10. helyre kell írni.

18.: ____, 10.: ____

Érdekesség:

A város egy másik – a szintén kecskeméti születésű Gáspár András honvéd vezérőrnagyról elnevezett – középiskolája valószínűleg az országban is egyedülálló érdekességgel büszkélkedhet. Az iskola elmúlt közel 100 évének a története szorosan összekapcsolódik a Leviczky családdal; a nagypapa, az apa és az unoka is ugyanabban az iskolában szolgált, szolgálja hivatását, közülük ketten igazgatóként.

Hírös gyümölcsök I.

Cím: Batthyány utca 3.

A három hordón egy-egy fehérborszőlő-fajta látható a nevével együtt. Melyik az a hordó, amelyiken összesen a legkevesebb szőlőszem (42) található? E szőlőfajta nevének 4. betűje a 14., az utolsó pedig a végső megfejtésben is az utolsó (31.) helyre kerül.

14.: ____, 31.: ____

Érdekesség:

A Zwack Unicum kecskeméti gyárában a pálinkafőzde mellett a Zwack család történetét bemutató kiállítás tekinthető meg. A gyáralapító család legismertebb itala a hungaricumként is számon tartott, több mint 200 éves Unicum likőr, valamint a kecskeméti „fütyülős” barackpálinka. Ez utóbbi eredetvédett ital 40%-os alkoholtartalmú, 100% sárgabarackból készült párlat, melynek főzése több mint négyszáz éves múltra tekint vissza. A név elé gyakran odaillesztett „fütyülős” jelző a jellegzetes, hosszú nyakú üvegre utal, amiben palackozni szokták. Amint kifogyott a nedű az üvegből, az üres üvegbe fújva lehetett hallatni az eltéveszthetetlen fütyülő hangot, jelezve, hogy itt az ideje az újratöltésnek.

Híres ember, kezdőbetű: K

Cím: Egressy utca

II. János Pál pápa mellszobra a karitatív tevékenységet folytató Karol Wojtyła Barátság Központ előtt áll. A pápa szülővárosa, a lengyelországi Wadowice 2007 óta Kecskemét partnervárosa. A 3. leghosszabb ideig hivatalban lévő pápa apostoli mottója „Teljesen a Tied”. A mottó latin változata első szavának első és utolsó betűje a 27. és 8. helyre kell, míg a második szó utolsó betűjét a 12. helyre kell beírni.

27.: ____, 8.: ____, 12.: ____

Érdekesség:

Véletlen egybeesés, de a leghíresebb, kecskeméti születésű emberek monogramjában van K betű: Kodály Zoltán, Katona József, Latabár Kálmán, Kelemen László, Kocsis Pál.

Hírös gyümölcsök II.

Cím: Lestár tér

A szovjet diktátor, Sztálin legjobb magyar tanítványának számító Rákosi Mátyás 1948-ban e helyszínen elmondott beszédében hirdette meg a kulákiüldözést. Minden 25 hold feletti földtulajdonos paraszt kuláknak számított, de ha egy szegényparaszt a párt útjában volt, bármilyen mondvascsinált okból megkaphatta a kulák minősítést. Milyen gyümölcs látható az „Emlékezzünk” felirat fölött? Az 5 karakterből álló gyümölcs első és utolsó előtti karakterére van szükség, melyek sorrendben a 9. és 17. helyre kerülnek.

9.: ____, 17.: ____

Érdekesség:

A kecskeméti konzervgyártás története a 19. század utolsó évében kezdődött. Az elmúlt évszázad fordulatos története során a konzervgyár német, szovjet, angol, amerikai és magyar származású kanadai tulajdonosokkal is rendelkezett már.

Szent István

Cím: Kápolna utca

A mai Fábrián Panzió környékén állt Kecskemét legrégebbi temploma, melyet a legenda szerint Szent István király építtetett a pogányság elleni háborúját befejezván. A tér mértani középpontjába helyezett négyes kereszt az utcának is nevet adó, az 1794-es tűzvészben elpusztult kápolna mellett a magyarok ezeréves történelmének áldozatairól is megemlékezik. A mind a négy feliratban előforduló hosszabbik szó leggyakrabban – háromszor – előforduló mássalhangzóját a 4. és a 24. helyre is be lehet írni.

4.: ____, 24.: ____

Érdekesség:

A legenda szerint az egykor a város központjában lévő Dellő-tó mellékén pihent meg Szent István király serege. A nyugalomra vágyó harcosokat kiehézett szúnyogok támadták meg. „Vigy bennünket

igazi csatába, hadd harcoljunk érted, ahogy vitézekhez illik, de ments meg bennünket ezektől a zümmögő vérszopóktól!” – kérték királyukat, mire ő visszahúzódott a sátrába imádkozni. Hamarosan csoda történt: hatalmas forgószelek kerekedtek és egy fuvallatra elsöpörte a szúnyogokat.

Országzászló

Cím: Lechner Ödön utca

Az 1. világháború utáni trianoni döntéssel részekre szakított Magyarország térképén 23 város van feltüntetve. Közülük melyik van a második legmesszebb Kecskeméttől? A város nevének 2 utolsó (4-5.) betűjét sorrendben a 3. és a 23. helyre kell berakni.

3.: ____, 23.: ____

Érdekesség:

Magyarország területe a 19. század második felétől 63 vármegyére volt osztva, 1950-től pedig 19 megyéből áll. Kecskemét minden alkalommal a legnagyobb területű közigazgatási egység része volt; először Pest- Pilis- Solt- Kiskun vármegye 2. legnagyobb városa volt, ma pedig Bács-Kiskun megye székhelye és egyúttal legnagyobb városa. Kecskemét terület és népesség szempontjából is nagyjából a 7-8. helyen áll a magyar városok között, ugyanakkor mindössze Budapest és Debrecen egyszerre nagyobb és népesebb is Kecskemétnél.

Repülés

Cím: Kisfaludy utca

A város legnagyobb nézősereget vonzó rendezvénye a Kecskeméti Nemzetközi Repülónap és Haditechnikai Bemutató. A több százezer látogató a világ legjobb katonai repülő egységeinek látványos bemutatóját élvezheti az általában két évente megrendezett eseménye. A repülés hőseinek emléket állító alkotás olasz származású szobrászának neve a talapzat bal alsó részén olvasható. A 6 betűből álló családnév 1. betűje a 15. az 5. pedig a 28. helyre kerül.

15.: ____, 28.: ____

Érdekesség:

A második világháború vége felé, 1944. június 3-án repülőszázad indult Jugoszlávia légteréből a kecskeméti katonai repülőtér bombázására, azonban az egységet a rossz időjárás miatt visszaparancsolták. A magyarországi légi háborúk történetében ez volt az egyetlen eset, amikor a zord idő kiségtette a honi légvédelmet.

Szentháromság

Cím: Katona József tér

Az 1739-ben pusztító pestis emlékére állított Szentháromság szobor feliratai között keresse meg a leghosszabb szó – „Ketskemethienses” – fölötti nyolcbetűs szót. E szó 6. és 7. betűjét sorrendben a 7. és 30. helyre kell feljegyezni.

7.: ____, 30.: ____

Érdekesség:

Sikereinek csúcsán, az 1456-os nándorfehérvári diadal után három héttel a pestis áldozatává vált Magyarország első kormányzója, a később királlyá koronázott Mátyás apja, Hunyadi János is. A déli harangszó az egész keresztény világban azóta is a nándorfehérvári diadalra emlékeztet, a pápa ugyanis még a küzdelem előtt a déli harangszóval hívta fel az emberek figyelmét arra, hogy imádkozzanak a szabadságukért. Kecskeméten – Budapest és Pécs után – az országban harmadiknak állítottak egész alakos szobrot Hunyadi János emlékére. A szobor helyéről majdnem egy teljes éven át tartó vita zajlott, míg végül a róla elnevezett városrészben került felállításra a Hunyadi téren, 1985-ben.

Ürgék és juhászok

Cím: Szövetség tér

A téren egy márvánnyal borított betonlapon ül három juhász. A szoborcsoportot a helyiek viccesen „Dodzsemező juhászok”-nak is hívják, ugyanis az azóta már eltűnt juhászbotok felső része feltűnően hasonlított a kisautók áramszedőire. Melyik bolygó makettje látható a szobor közelében? A bolygó nevének 2. betűje a 25., utolsó előtti karaktere pedig az 1. helyre kerül.

25.: ____, 1.: ____

Érdekesség:

Európában Magyarország rendelkezik az egyik legnagyobb ürgeállománnyal. A rövid fűvű gyepterületet kedvelő mókusféle rágcsáló igen nagy számban fordul elő az ország repterei, így a

kecskeméti katonai repülőtér területén is. A repülőtér-üzemeltetőknek nagy gondot okozó védett állatokat többször kellett már befogni és a Kiskunsági Nemzeti Parkba áttelepíteni. Ezen akciók legnagyobb nyertesei a táplálkozás szempontjábólürgespecialista kerecsensólymok. Az 50 forintos érme hátlapján is ábrázolt, s valószínűleg a mondabeli turulmadárral is azonosítható kerecsensólyom magyarországi állománya Európában Ukrajna után a második legnagyobb.

Ahol sosem megy le a Nap

Cím: Hornyik János körút

A virágóra fölötti Világóra öt világáros pontos helyi idejét mutatja. A legmagasabban lévő helyszín nevének 1. és 3. betűje sorrendben a 11. és a 13. helyre írandó.

11.: ____, 13.: ____

Érdekesség:

Kecskeméten első alkalommal 1978-ban rendeztek négyesfogathajtó világbajnokságot, amely a magyar versenyzők sikerével végződött. A csapatban bronzérmet szerzett brit válogatott tagja volt Fülöp edinburgh-i herceg, II. Erzsébet brit királynő férje is. A királyi pár másfél évtizeddel később hivatalos látogatást tett Magyarországon. II. Erzsébet kifejezett kérésére Budapest mellett Kecskeméten és Bugacon is több órát eltöltött a delegáció.

Kincskereső túránk végéhez értünk. Remélem, kellemes élményekkel gazdagodtatok! Ha még nem vagytok fáradtak, akkor javasoljuk, vegyetek részt a többi kecskeméti sétánk valamelyikén, ahol újabb kihagyhatatlan látnivalókat mutatunk be e gyönyörű városban.

Feladatlap

Iskola neve:

Csapat neve:

A) Kincskereső túra megfejtése:.....

B) Magyarázatok meg röviden, miként kapcsolódik a megfejtés Kecskeméthez?

.....
.....
.....

C) Készítsetek élménybeszámolót kalandos városnézésekről, max. A/2 méretben.

D) Olvassátok el Székelyné Körösi Ilona Kecskeméti évszázadok c. könyvének első 22 oldalát, majd keressétek meg a helyes válaszokat!

1. Írjátok le röviden milyen monda fűződik a Kaszap utca kútjához?

.....
.....
.....

2. Mit jelent az oppidum kifejezés? Milyen okiratban használják ezt először?

.....

3. Milyen – később közismert- irodalmi alkotás köthető Kecskeméti Végh Mihályhoz?

.....

4. Mitől volt csodás ereje a szultántól kapott kaftánnak?

.....

5. Kit vettek fel a kézműves céhbe?

.....

Az élménybeszámolóitokkal együtt küldjétek be írásos válaszaitokat 2013. november 8-ig a Béke Általános Iskolába. Ne felejtsetek el ráírni minden munkátokra iskolátok és csapatotok nevét!

További információk a következő telefonszámon kérhető: Knódel Éva 76/329-216

KÉPZŐMŰVÉSZETI FORDULÓ

„Apáról-fiúra, avagy átörökített mesterségek, melyek apáról-fiúra szállnak.”

Ismertek híres embereket városunkban? Bizonyára sokat. De olyan családot, melyet a mesterségek, hagyományok átörökítése tett híressé, talán kevesebbet. Pedig itt élnek ők is közöttünk. Hagyományok, életre szóló hivatások, titkos receptek, a munka iránti elkötelezettség, a tehetség emelte ki őket az átlagos családok közül. Vannak köztük cukrászok, órás mesterek, zenészek, könyvkötők, kertészek, képzőművészek, de ha jól utána néztek talán találtak még másokat is.

Idei képzőművészeti fordulónkban arra kérünk benneteket ábrázoljátok ezeket a még ma is köztünk élő híres kecskeméti embereket mesterségük gyakorlása közben. **Munkájuk bármely részletét kiemelhetitek**, kezdve a munkaeszközeiktől a termékek piaci értékesítéséig bármit, munkájukhoz kapcsolódó életképekre is gondolhattok. (kertészkedés, tortakészítés, együtt zenélés stb...) Technikai módszerek, méretválasztás és a kivitelezés kreatív ötleteinek megkötése nélkül alkothattok.

- minden csapattagtól 2 db. alkotást várunk (csapatonként tehát 8 db-ot)
- a rajzok elkészítésében bármelyik felső tagozatos tanuló részt vehet (tehát nem kell feltétlenül csapattagnak lennie)
- csak megfelelő igényesség, látványosság után kapják meg az alkotások a maximális 5 pontot, tehát az alkotások eredményességét, kifejezőerejét, kidolgozottságát, térkitöltését, kreativitását 1-5 ponttal értékeljük
- az adható pontszám természetesen a versenyző 4 csapattag adott fordulójának pontszámát gyarapítja
- **minden alkotásra kérjük ráírni: az alkotó nevét, osztályát, és annak a csapatnak a nevét, amely számára az alkotás készült!!**

Beküldési határidő: 2014. január 31.

A beérkezett alkotásokból kiállítást rendezünk, s 2014. tavaszán, a verseny döntőjének napján értékeljük és jutalmazzuk a legkiemelkedőbb alkotókat!

Az elmúlt tanévben nagyon szép alkotásokat kaptunk minden iskolától, köszönjük a tanár nének, és a ti igényességeteket is!

Jó alkotókedvet kívánunk a rajzoláshoz!
A szervezők